

בזר העשומן של אריה

יון לירות. המתווך השני היה אברהם מינץ. חבר אילון-מורה.

לוי קיבל כספים בלי כל אישורים מטעם הוועדות, כמקובל, וגם לא המציא ערבות בנקאית, אלא הפקיד ערבות חלקית של איגרות-חוב. גם לעסקות של מינץ לא היו כל אישורים של ועדות, וגם הכספים שגמרו לו, שני מיליון לירות תמורת כ-50 דונם, גמסרו בערבות המועצה האזורית של ישובי גוש-אמונים, וללא ערבות בנקאית.

בשני המיקרים קיבל המינהל הוראה משרה-החקלאות למסור את הכספים ללא כל נזהר וללא כל ערבות.

כדי לעקוף את מיגבלות התקציב, החלות על המינהל לגבי שימוש בכספי-התקציב,

בתנאי האינפלציה, כמתנה בשווי מחצית הכסף.

אף אחד מן הכללים הללו לא התקיים במיקרים של לנדאו וחמי בורגר.

הימנאות קיבלה הוראה למסור דמי קדימה ללא כל אישורים הדרושים. עד היום לא הצליחו לנדאו המבורגר להעביר רישום בטאבו של הקרקע, שכאילו קנו המחיר ששילמו לדבריהם — 1.1 מיליון תמורת 60 דונם — פירושו 19 אלף לירות לדונם של אדמת טרשים, בעוד שעבור אדמה חקלאית אין משלמים אלא 5000 לירות לדונם.

אין להימנאות "כל אפשרות לכרוך את אכזר שוזה הכסף כולו

המערכות, קובע כי בלי רישום בטאבו העסקות בטורות.

היכן קבור

הרווח

כ ל דרך הביצוע של עסקת לנדאו המבורגר תמוהה, והיא מעוררת ספקות חמורים ביותר.

הכללים לרכישת קרקע בשטחים המוחזקים על-ידי המינהל הם כאלה:

● ההצעה לעיסקה באה לוועדה-בעלות, הבודקת את כשרות המיטמכים והקרקע. הוועדה דנה רק בהצעה של מתווך, שיש בידו הוכחות בכתב כי למוכר יש בעלות על השטח, וכן יפוי-כוח ממנו.

● אחרי אישור ועדת הבעלות, דנה בעניין ועדת-הרכישות, המאשרת את הרכישה.

● ההצעה מובאת לוועדה בת שני חברים, אחד מטעם מינהל-מקרקעי-ישראל והשני מטעם הקרן הקיימת לישראל.

● שמאי מוסמך מעריך את ערך הקרקע.

● ההצעה עוברת לחברת הימנאות, שהיא הקונה אותה בפועל, אחרי בדיקה רביעית.

כך עוברת כל רכישה ארבע בדיקות,

בנקאית, קיבל במאוס 1979 חצי מיליון לירות.

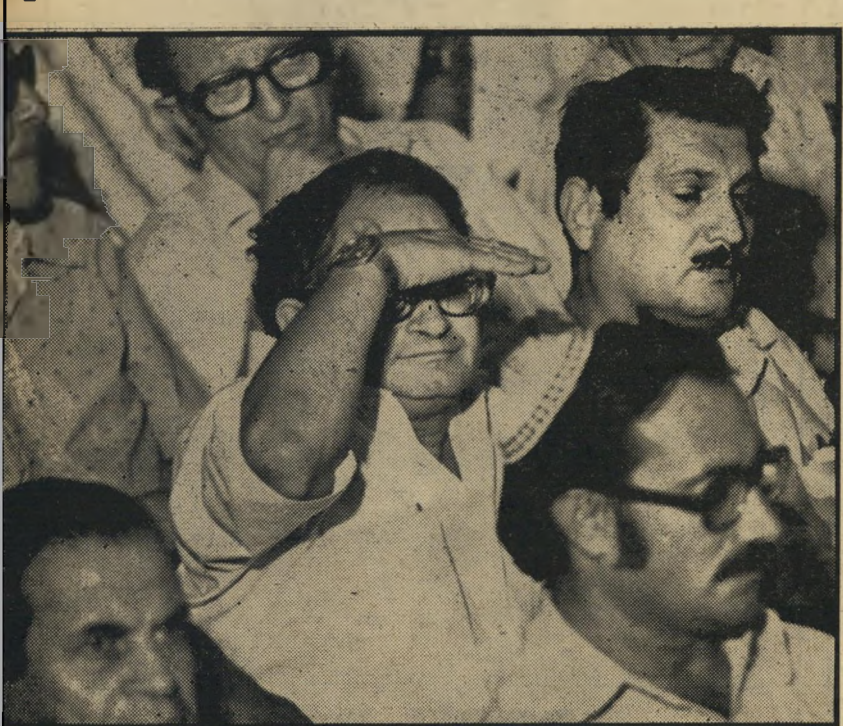
כעבור חצי שעה פנתה חברת הימנאות ללנדאו, וביקשה את החזרת הכסף או ביצוע הערבות. לנדאו כתב לי הימנאות מיכתב, ובו טען כי הוא עצמו נכנס בזמנו לעיסקה רק כדי לעזור לרפאל איתן, שהתמנה בינתיים כיועץ ראש-הממשלה למילחמה בטרור, ולכן לא יכול היה להמשיך בעסקי תיווך. לנדאו עצמו אף הוא התמנה, בינתיים, כעוזר שרי-החקלאות, ולכן אינו יכול להמשיך בעיסקה. הוא העביר את הטיפול לאישי-העסקים יאיר המבורגר, בעל חברת הביטוח הראל, שימשיך בעיסקה עם המינהל.

יועצים

ופעילים

המבורגר הביא למינהל חזרה חצי מיליון ל"י, וכ-14 אלף לירות ריבית. הוא קיבל על שמו ממינהל-מקרקעין כ-900 אלף לירות, שהושלמו כעבור זמן מה ל-1.1 מיליון לירות, כדי לכסות את כל הסכומים ששילם מכיסו למתווכים השונים, להשלמת רכישת 60 הדונם. אף הוא המציא למינהל ערבות של הבנק הבינלאומי, ערבות זו היא עדיין בתוקף, עד אפריל הקרוב.

המבורגר אמר לי כי לפני חודשיים

יועץ איתן (במרכז) בוועידת חרות עיסקה בלי טאבו

יועץ לנדאו והשר שרון (בוועידת חרות) כסף בלי הצמדה

הוא לווה כספים מן הקרן הקיימת לישראל, ואת כספי ההלוואה מסר ללוי ולמינץ.

בידי המינהל יש רק אישור-5 כתב של השניים, כי קיבלו יחד כ-10 מיליון לירות, ואין כל ידיעה מה נעשה בכסף, כמה שוזה בפני עז למוכרים וכמה נשאר בדרגתי התיווך השונים. רכישות אלה הן חסרות כל תוקף, שכן גם הן לא נרשמו בטאבו, ולכן הן בטולות מבחינת חוק חקיקים.

העסקות מהוות חריג גם מבחינת הי מחירים, שהגיעו עד 150 אלף לירות לדונם בכמה מיקרים, לעומת המחיר הרגיל של אלף-אלפים לירות לדונם, שהיה קיים קודם לכן.

כיוון שעל עסקות אלה הוצאו רק 10 מיליון, לא ברור למה ביקש שרי-החקלאות לאות מועד-הכספים לאשר לו 50 מיליון לירות. אולי התכוון להמשיך בדרך המפוקפקת הזאת.

כאשר ביקשת את תגובתו של אלי לנדאו לדברים שנכתבו, השיב את הדברים הבאים, המצוטטים במדויק, והמאפיינים את הסיגנון החדש של מישטר הלוי כוד: "אני מציע לך לא להתעסק אתי. אני לא כמו האחרים, ושק לי בתחת!"

כאשר תיארו לי אנשי המינהל את שפע הנימוקים הלאומיים שבהם השתמשו לנדאו ומינץ להוצאת כספים לרכישת קרקעות, לא יכולתי שלא להיזכר בדבריו של הוגה ידוע: "כאשר אני שומע את המילה פטריוטיזם, אני שולח ידי להגן על הכיס."

יגאל דביב

למוכרים, או שמא נחנו ממנו גורר מייטיוון שונים.

נוסף על כך:

כאשר החזיר לנדאו את חצי מידי יון הלירות, בפשטמכר, הוא לא שילם הפרשי-הצמדה.

הסכום של 14 אלף לירות שהוסיף מהווה ריבית בלבד לכמה החודשים שבהם התייך בכסף. אילו היה עליו לשלם הצמדה, היח צריך לשלם הפרשי-מזד עבור מאי — 24 אלף לירות. עבור יוני — 18 אלף לירות. עבור יולי — 26 אלף לירות. אלה חודשים שבהם החזיק בכסף בוודאות. עבור החודשים הנזכרים של אפריל ואוגוסט היה צריך לשלם עוד כמה עשרות אלפי לירות.

בסך הכל הרוויח מהחזקת הכסף, כמאה אלף לירות ש"הימנאות" נמנעה מגבייתן ממנו, בניגוד ל"נזהר".

לא ברור מה תעשה הימנאות באפריל, כאשר תצטרך לגבות 1.1 מיליון לירות מיאיר המבורגר — אם עד אז לא תירשם בטאבו קניית האדמות בחרס.

ערבות

גוש-אמונים

בצורה דומה ביותר נעשו גם עסקאות-הקרקע בדוגייב, ליד אילון-מורה, שני מתווכים פעלו שם. האחד משה לוי, יחד עם עורר-הדין דויד אטון, אשר רכש שו כ-150 דונם, בסכום של שמונה מיל-

והדבר מבטיח כי כספי המדינה לא יוצאו לשווא.

דרך זו נקבעה אחרי שמידיונים רבים הופסדו בשנים שבהן קנו קרקעות ללא כל בדיקה, והתברר לאחר מכן כי למוכר לא חיתה כלל חזקות למכור.

כאשר נותנים למתווך מיקדמה על חשבון ביצוע העיסקה, היא מותנית בהפקדת ערבות בנקאית. אם המתווך אינו מצליח להשלים את העיסקה במועד, הוא חייב להחזיר את הקרן, בצירוף ריבית של 9% והצמדה. זהו כלל שאין מפריים אותו, והוא נקבע אחרי שבשנים הראשונות נהגו מתווכים להוציא דמי-קדימה בסענות שונות ולהחזירם אחרי שנה. בתיווך כי המורכר התחרט, וכך הרוויחו מהחזקת כסף במשך שנה, ללא הצמדה — דבר שכמוהו,

השלים את העיסקה, ומסר למינהל את כל המיטמכים הדרושים לביצועה, ולכן קיבל את התמורה המלאה למה שהוציא. הוא ציין כי לא הרוויח דבר בעסק, ורק הפסיד זמן וכסף. הוא אישר כי הוא פעיל בשלומציון ושנכנס לאחרונה למסודות הי ליכוד מטעם תנועה זו.

מקורות מקורבים למינהל אמרו כי העיסקה לא הושלמה ולא נעשה תה כלי — וזראייה: הערבות הי בנקאית עדיין תקפה.

הם גם ציינו כי עד סמך החומר שהמציאו לנדאו והמבורגר, הם לא היו מקבלים אפילו פרומה אחת לזאת הוראות הדי-משמעיות של השר שרון, באמצעות עוזרו אלי לנדאו. עד לרישום הקרקעות בטאבו בו אין לעיסקה כל תוקף וערך, שכן החוק הישרדני התקף בגדה